

Asiantuntijapyyntö / Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Opetushallitus on ollut mukana valmistelemassa hallituksen esitystä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esitetty osaamistietovaranto ja siihen liittyvä Osaamispolku-palvelu täydentävät jo olemassa olevien Opintopolku-, Työmarkkinatori- ja Opin.fi-palveluiden muodostamaa koulutukseen hakeutumista ja urasuunnittelua tukevaa digitaalista palvelukokonaisuutta. Osaamispolku auttaa yksilöitä tunnistamaan ja sanoittamaan omaa osaamistaan sekä kartoittamaan erilaisia työ- ja koulutusmahdollisuuksia. Opetushallitus kannattaa sitä, että yksilöille ja ohjaajille luodaan avoimesti saatavilla olevia maksuttomia osaamisperustaisia työkaluja tukemaan oppimista, urasuunnittelua ja työnhakua eri elämäntilanteissa.

Opetushallitus pitää tärkeänä sitä, että henkilö itse päättää, mitä tietoja haluaa tallentaa osaamistietovarantoon omasta koulutus- ja työhistoriastaan, vapaa-ajan toiminnastaan, osaamisestaan ja tavoitteistaan. Lisäksi omien tietojen siirron mahdollistaminen eri rekistereiden välillä mahdollistaa asiakaslähtöisemmän palvelun, vähentää manuaalisen työn määrää sekä vahvistaa Osaamispolun, Opintopolun ja Työmarkkinatorin muodostamaa kokonaisuutta.

Opetushallitus kannattaa esitystä siitä, että tiedot säilyvät palvelussa siihen asti, kunnes henkilö itse haluaa poistaa ne. Palvelun tarkoituksena on tarjota tukea erityisesti elämän nivelkohdissa, jolloin henkilö saattaa etsiä uutta suuntaa joko pakon edessä tai omasta halustaan. Tällöin voi kulua pitkiäkin aikoja ennen kuin tarve palata palvelun pariin jälleen syntyy.

Opetushallitus pitää erityisen tärkeänä sitä, että osaamistietovarannon tietojen hyödyntämistä ja julkisuutta rajoitetaan rekisterinpitäjän roolissa, kuitenkin rajoittamatta yksilön oikeutta hyödyntää omia tietojaan. On

Merja Väistö

Kehittämispäällikkö

Opetushallitus

14.10.2025

OPH-6151-2025

tärkeää, että palvelun käyttäjä voi luottaa siihen, ettei hänen tietojensa luovuteta eteenpäin ilman hänen suostumustaan.

Opetushallitus korostaa, että sille määritellään esityksessä uusia ja merkittäviä lakisääteisiä tehtäviä, joiden hoitamiseksi Opetushallitukselle on osoitettava riittävät taloudelliset resurssit.

Koulutustarjonnan tietovaranto

Koulutustarjonnan tietovaranto on käytännössä ollut jo pitkään olemassa Opintopolku-palvelussa. Opetushallitus pitää hyvänä, että koulutustarjonnasta säädetään jatkossa myös laissa. Esitetty jaottelu velvoittavana ja vapaaehtoisena tallennettavasta koulutustarjonnasta on perusteltu. On sekä koulutukseen hakeutuvan että koulutuksenjärjestäjän etu, että koulutustarjonta löytyy mahdollisimman kattavasti samasta palvelusta. Opetushallitus haluaa kuitenkin huomauttaa, ettei virastolla ole käytännössä mahdollisuutta valvoa tallennusvelvoitteen toteutumista, koska missään ei ole listausta kaikesta tallennettavasta koulutustarjonnasta.